

I

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele kötelező)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK 24/2009/EK RENDELETE

(2008. december 19.)

az értékpapírosítási tranzakciókban részt vevő pénzügyi közvetítő vállalatok eszközeiről és forrásairól szóló statisztikákról

(EKB/2008/30)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

területnek tekintett, a részt vevő tagállamokban működő PKV-alszektor pénzügyi tevékenységeiről.

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányára (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) és különösen annak 5. cikkére,

tekintettel az Európai Központi Bank általi statisztikai információgyűjtésről szóló, 1998. november 23-i 2533/98/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (1) bekezdésére és 6. cikke (4) bekezdésére,

mivel:

(1) A 2533/98/EK rendelet 2. cikkének (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségeinek biztosítása érdekében az Európai Központi Banknak („EKB”) – a nemzeti központi bankok („NKB-k”) közreműködésével – joga van a Központi Bankok Európai Rendszere („KBER”) feladatainak ellátásához szükséges mértékben statisztikai adatokat gyűjteni az adatszolgáltatói körtől. A 2533/98/EK rendelet 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjából következik, hogy az értékpapírosítási tranzakciókban részt vevő pénzügyi közvetítő vállalatok („PKV-k”) az adatszolgáltatói kör részét képezik az EKB egyebek között monetáris és bankstatisztika területén fennálló statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítése alkalmazásában. Emellett a 2533/98/EK rendelet 3. cikke előírja az EKB számára, hogy részletesen határozza meg az adatszolgáltatói kör keretein belül a tényleges adatszolgáltatók csoportját, illetve feljogosítja arra, hogy az adatszolgáltatók egyes csoportjait teljes mértékben vagy részlegesen mentesse a statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség alól.

(2) A PKV-kra vonatkozó adatok fő célja, hogy az EKB megfelelő statisztikával rendelkezzen az egy gazdasági

(3) A PKV-k és a monetáris pénzügyi intézmények („MPI-k”) értékpapírosítási tevékenységének szoros kapcsolata miatt szükség van az MPI-k és PKV-k részéről az egységes, egymást kiegészítő és integrált adatszolgáltatásra. Ezért az e rendeletnek megfelelően szolgáltatott statisztikai adatokat az MPI-kre, a monetáris pénzügyi intézmények szektorának mérlegéről (átdolgozott változat) szóló, 2008. december 19-i 25/2009/EK (EKB/2008/32) európai központi banki rendeletben ⁽²⁾ az értékpapírosított hitelek tekintetében megállapított adatszolgáltatási követelményekkel együttesen kell vizsgálni.

(4) A PKV-k és az MPI-k integrált adatszolgáltatási megközelítése és az ebben a rendeletben előírt mentességek célja az adatszolgáltatók adatszolgáltatási terheinek minimumra csökkentése, valamint a PKV-k és az MPI-k statisztikai adatszolgáltatása átfedéseinek megelőzése.

(5) Az NKB-knak jogosultnak kell lenniük arra, hogy mentességek a PKV-kat azon adatszolgáltatási kötelezettség alól, amely az annak révén elért statisztikai előnyhöz képest ésszerűtlenül magas költséggel járna.

(6) Habár a KBER alapokmányának 34.1. cikke alapján elfogadott rendeletek nem keletkeztetnek jogokat vagy kötelezettségeket a nem részt vevő tagállamok tekintetében, a KBER alapokmány 5. cikke minden egyes tagállamra attól függetlenül irányadó, hogy bevezette-e az eurót. A 2533/98/EK rendelet (17) preambulumbekkezdése egyértelművé teszi, hogy a KBER alapokmány 5. cikke az Európai Közösséget létrehozó szerződés 10. cikkével együtt magában foglalja azt a kötelezettséget, amely szerint nemzeti szinten meg kell hozni és végre kell hajtani minden olyan

⁽¹⁾ HL L 318., 1998.11.27., 8. o.

⁽²⁾ Lásd e Hivatalos Lap 14. oldalát.

intézkedést, amelyet a nem részt vevő tagállamok megfelelőnek tartanak az EKB statisztikai adatszolgáltatási követelményeinek teljesítése céljából, valamint a statisztika területén időben meg kell tenniük az előkészületeket arra, hogy részt vevő tagállamokká válhassanak.

- (7) A PKV-kra a jövőben alkalmazni kell az EKB-nak a 2533/98/EK rendelet 7. cikkében megállapított szankciórendszerét,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „PKV”: olyan vállalkozás, amely a közösségi vagy nemzeti jog alapján az alábbiak egyike alapján jött létre:
 - i. szerződésekre vonatkozó jog, alapkezelő társaságok által irányított közös alap formájában;
 - ii. vagyonkezelésre vonatkozó jogszabályok;
 - iii. társasági jog, nyilvános vagy zártkörű részvénytársaság formájában;
 - iv. bármely más hasonló mechanizmus,

és amelynek alapvető tevékenysége a következő két kritérium mindegyikének megfelel:

- a) egy vagy több értékpapírosítási tranzakciót kíván végrehajtani vagy hajt végre, és elhatárolt az eszköz-átruházó csődjének vagy más fizetéseképtelenségének kockázatától;
- b) értékpapírokat, értékpapírosítási befektetési jegyeket, egyéb hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokat és/vagy pénzügyi származtatott eszközöket bocsát ki vagy szándékozik kibocsátani és/vagy jogi vagy gazdasági értelemben tulajdonosa vagy tulajdonosa lehet a nyilvánosság számára vételre felajánlott vagy zártkörű kibocsátás keretében értékesített értékpapírok, értékpapírosítási befektetési jegyek, egyéb hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok és/vagy pénzügyi származtatott eszközök kibocsátása mögött húzódó eszközöknek.

A következők egyike sem képezi részét a PKV fogalom-meghatározásának:

- az MPI-k, a 25/2009/EK (EKB/2008/32) rendelet 1. cikke értelmében véve,
- befektetési alapok („BA-k”), a befektetési alapok eszközeiről és kötelezettségeiről szóló statisztikákról szóló, 2007. július 27-i 958/2007/EK (EKB/2007/8) európai központi banki rendelet ⁽¹⁾ értelmében véve;

2. „értékpapírosítás”: olyan tranzakció vagy program, amelynek révén valamely eszköz vagy eszközcsoport átruházásra

kerül az eszközátruházótól elkülönült és az értékpapírosítás céljaira létrehozott vagy az értékpapírosítás célját szolgáló jogalany részére, és/vagy az eszköz vagy eszközcsoport hitelkockázata vagy annak egy része áthárításra kerül az eszköz kibocsátótól elkülönült és az értékpapírosítás céljaira létrehozott vagy az értékpapírosítás célját szolgáló jogalany által kibocsátott értékpapírokba, értékpapírosítási befektetési jegyekbe, egyéb hitelviszonyt megtestesítő instrumentumokba és/vagy pénzügyi származtatott eszközökbe befektetőkre, és:

- a) a hitelkockázat áthárítása esetében az átruházás a következő módon valósul meg:

- az értékpapírosított eszköz gazdasági értelemben vett átruházása az eszköz kibocsátótól elkülönült és az értékpapírosítás céljaira létrehozott vagy az értékpapírosítás célját szolgáló jogalany részére. Ez az eszközátruházótól az értékpapírosított eszköz tulajdonjogának átruházásával vagy köztes részesedéssel történik, vagy
- hitelderivatívákkal, garanciákkal vagy más hasonló mechanizmussal;

és

- b) amennyiben az ilyen értékpapírok, értékpapírosítási befektetési jegyek, egyéb hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok és/vagy pénzügyi származtatott eszközök kibocsátására sor kerül, azok nem az eszköz kibocsátó fizetési kötelezettségét képviselik;

3. „eszközkibocsátó”: az eszközöknek vagy eszközök csoportjának és/vagy az eszközök vagy eszközök csoportja hitelkockázatának az értékpapírosító szervezetre való átruházója;
4. „részt vevő tagállam”: olyan tagállam, amely bevezette az eurót;
5. „nem részt vevő tagállam”: olyan tagállam, amely nem vezette be az eurót;
6. „adatszolgáltató”: a 2533/98/EK rendelet 1. cikkének értelmében vett adatszolgáltató;
7. „rezidens”: a 2533/98/EK rendelet 1. cikkének értelmében vett rezidens. E rendelet alkalmazásában és ha a jogi személy fizikai kiterjedéssel nem bír, rezidensi jogállása azon gazdasági terület révén kerül meghatározásra, amelynek joga szerint bejegyezték. Ha a jogalany nem bejegyzett, a jogi értelemben vett illetőséget használjuk ismértként, nevezetesen az azon ország illetőségébe tartozik, amelynek joga a jogalany létrehozására és folyamatos fennállására irányadó;
8. „MPI”: a 25/2009/EK (EKB/2008/32) rendelet 1. cikke értelmében vett monetáris pénzügyi intézmény;
9. „részt vevő NKB”: azon részt vevő tagállam NKB-ja, amelyben a PKV rezidens;

⁽¹⁾ HL L 211., 2007.8.11., 8. o.

10. „tevékenység megkezdése”: az értékpapírosításhoz kapcsolódó minden tevékenység, beleértve az előkészületi intézkedéseket, az olyan jogalany egyszerű létrehozása kivételével, amely a következő hat hónap során nem kezd értékpapírosítási tevékenységbe. A PKV által az értékpapírosítást követően tett minden, előre láthatóvá váló intézkedés a tevékenység megkezdését jelenti.

2. cikk

Az adatszolgáltatók köre

(1) Az adatszolgáltatói kört a valamely részt vevő tagállam területén rezidens PKV-k alkotják. Az adatszolgáltatói körre vonatkozik a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott kötelezettség.

(2) A tényleges adatszolgáltatói kört az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerint teljes egészében mentesített PKV-k figyelmen kívül hagyásával kapott adatszolgáltatói kör alkotja. A tényleges adatszolgáltatói körre vonatkoznak a 4. cikkben megállapított adatszolgáltatási kötelezettségek, figyelemmel az 5. cikkben meghatározott eltérésekre. A tényleges adatszolgáltatói körbe tartoznak azok a PKV-k is, amelyek éves pénzügyi kimutatásait az 5. cikk (3) bekezdésének megfelelően jelentik, illetve azok, amelyekre az 5. cikk (5) bekezdése szerinti eseti adatszolgáltatási kötelezettségek vonatkoznak.

(3) Ha valamely PKV nemzeti joga szerint nem rendelkezik jogi személyiséggel, a PKV képviselőre a jogszabályok szerint jogosult személyek, vagy alakszerű képviselő hiányában azok a személyek felelősek az e rendelet értelmében szükséges adatok jelentéséért, akik a nemzeti jog értelmében a PKV tevékenységéért felelősséggel tartoznak.

3. cikk

A PKV-k statisztikai célú jegyzéke

(1) Az EKB Igazgatósága statisztikai célú jegyzéket hoz létre és vezet az adatszolgáltatói kört alkotó PKV-król. A PKV-k benyújtják az NKB-knak azokat az adatokat, amelyeket az NKB-k a monetáris, a pénzügyi intézményekre vonatkozó és a piaci statisztikákról (átdolgozott változat) szóló iránymutatás módosításáról szóló, 2008. december 19-i EKB/2008/31 iránymutatásnak ⁽¹⁾ megfelelően kérnek. Ezt a jegyzéket és annak frissített változatait az NKB-k és az EKB teszi hozzáférhetővé megfelelő módon, ideértve az elektronikus eszközök és az internet használatát vagy az érintett adatszolgáltatók kérésére a nyomtatott formát.

(2) A PKV a tevékenysége megkezdésétől számított egy héten belül tájékoztatja az illetékes NKB-t létezéséről, függetlenül attól, hogy tervei szerint a rendelet értelmében történő adatszolgáltatásnak alanya lesz-e vagy sem.

(3) Ha az (1) bekezdésben említett jegyzék legutolsó hozzáférhető elektronikus változata hibás, az EKB nem alkalmaz

semmiféle szankciót azon jogalanyokkal szemben, amelyek nem tesznek eleget adatszolgáltatási kötelezettségeiknek, amennyiben a (2) bekezdésben meghatározott követelmény teljesül és a jogalanyok jóhiszeműen bíztak a hibás jegyzékben.

4. cikk

Negyedéves statisztikai adatszolgáltatási követelmények és adatszolgáltatási szabályok

(1) A tényleges adatszolgáltatói kör negyedévente, az I. és a II. mellékletnek megfelelően adatot szolgáltat az illetékes NKB-nak a PKV eszközei és forrásai tekintetében a negyedév végi állományokról, pénzügyi tranzakciókról, leírásokról/leértékelésekről.

(2) Az NKB-k gyűjthetik értékpapíronként a PKV-k által kibocsátott vagy tartott értékpapírokról az (1) bekezdés értelmében szükséges adatokat mindaddig, amíg az (1) bekezdésben említett adatok levezethetők a III. mellékletben meghatározott, statisztikai minimum-előírásoknak megfelelően.

(3) A II. mellékletben megállapított adatszolgáltatási szabályok sérelme nélkül e rendelet értelmében a PKV valamennyi eszközét és forrását jelenteni kell a bankok és más pénzügyi intézmények éves beszámolójáról és konszolidált éves beszámolójáról szóló, 1986. december 8-i 86/635/EGK tanácsi irányelvet ⁽²⁾ átültető, megfelelő nemzeti jogszabályban megállapított adatszolgáltatási szabályoknak megfelelően. A Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontja alapján meghatározott jogi formájú társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978. július 25-i 78/660/EGK negyedik tanácsi irányelvet ⁽³⁾ átültető, vonatkozó nemzeti jogszabályokban szereplő számviteli szabályok vonatkoznak azokra a PKV-kra, amelyekre nem terjed ki a 86/635/EGK irányelvet átültető nemzeti jogszabályok hatálya. Az említett irányelveket átültető nemzeti jogszabályok hatálya alá nem tartozó PKV-kra vonatkozik minden más idevágó nemzeti vagy nemzetközi számviteli standard vagy gyakorlat.

(4) Amennyiben a (3) bekezdés alapján az eszközök piaci áron történő jelentése kötelező, az NKB-k mentesíthetik a PKV-t ezeknek az eszközöknek a piaci áron történő jelentése alól, amennyiben a PKV ezzel járó költségei ésszerűtlenül magasak lennének. Ebben az esetben a PKV a befektetői jelentések céljaira használt értékelési módszert alkalmazza.

(5) Amennyiben a nemzeti piaci gyakorlatok szerint a rendelkezésre álló adatok a negyedéven belüli valamely időpontra vonatkoznak, ehelyett az NKB-k megengedhetik az adatszolgáltatóknak e negyedéves adatok jelentését, ha az adatok összehasonlíthatóak, és ha az ezen időpont és a negyedév vége között történt jelentős tranzakciókat figyelembe veszik.

(6) Az (1) bekezdésben említett leírások/leértékelések helyett a PKV az illetékes NKB-val történő megegyezés alapján más olyan adatot is szolgáltathat, amely lehetővé teszi az NKB számára a leírásokra/leértékelésekre vonatkozó adatok levezetését.

⁽²⁾ HL L 372., 1986.12.31., 1. o.

⁽³⁾ HL L 222., 1978.8.14., 11. o.

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

5. cikk

Mentességek

(1) Az NKB-k mentességeket engedélyezhetnek a 4. cikkben meghatározott adatszolgáltatási követelmények alól a következők szerint.

a) Az euroövezeti MPI-k által átruházott, lejárat, az adós szektora és területi illetékessége szerint részletezett hitelek tekintetében, és amennyiben az MPI-k továbbra is kezelik az értékpapírosított hiteleket a 25/2009/EK (EKB/2008/32) rendelet értelmében, az NKB mentességet engedélyezhet a PKV-knak az e hitelekre vonatkozó adatok jelentése alól. Ezeknek az adatoknak a jelentéséről a 25/2009/EK (EKB/2008/32) rendelet rendelkezik.

b) Az NKB-k mentesíthetik a PKV-ket – a teljes eszközállomány negyedév végi állományi adatainak negyedévenként történő jelentése kötelezettségének kivételével – az I. mellékletben meghatározott valamennyi adatszolgáltatási követelmény alól, feltéve, hogy a negyedéves összesített eszköz/forrás adatok számításakor figyelembe vett PKV-k legalább a PKV-k teljes eszközállományának 95 %-át teszik ki minden egyes részt vevő tagállamban. Az NKB-k kellő időben ellenőrzik e feltétel teljesülését annak érdekében, hogy bármely mentességet minden naptári év kezdetétől számított hatállyal meg lehessen adni, illetve szükség esetén vissza lehessen vonni.

c) Amennyiben a 4. cikkben említett adatok más statisztikai, nyilvános vagy felügyeleti adatokból levezethetők a III. mellékletben meghatározott statisztikai minimum-előírásoknak megfelelően, valamint az a) és b) pont sérelme nélkül, az NKB-k az EKB-val folytatott konzultációt követően teljes egészében vagy részlegesen mentesíthetik az adatszolgáltatókat a rendelet I. mellékletében meghatározott adatszolgáltatási követelmények alól.

(2) A PKV-k az illetékes NKB előzetes hozzájárulásával választhatják azt is, hogy nem élnek az (1) bekezdésben említett mentesség lehetőségével, és ehelyett eleget tesznek a 4. cikkben meghatározott, teljes körű adatszolgáltatás követelményeknek.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjának értelmében vett mentességet élvező PKV-k éves pénzügyi kimutatásaitak jelentik az illetékes NKB-nak, ha az nyilvános forrásokból nem elérhető, a tárgyidőszak végét követő hat hónapon belül vagy az ezt követő legkorábbi időpontban, a PKV területi illetékessége szerinti tagállam irányadó nemzeti jogi gyakorlatának megfelelően. Az illetékes NKB értesíti azokat a PKV-kat, amelyekre ez az adatszolgáltatási kötelezettség vonatkozik.

(4) Az illetékes NKB visszavonja az (1) bekezdés c) pontja szerinti mentességet, ha három egymást követő adatszolgáltatási időszakban nem bocsátottak időben az illetékes NKB rendelkezésére az e rendeletben előírt statisztikai előírásoknak megfelelő minőségű adatokat, tekintet nélkül arra, hogy ez az érintett PKV-nak felróható-e. A PKV-k az azt követő legkésőbb három hónapon belül megkezdik a 4. cikkben meghatározott adatgyűjtést, hogy az illetékes NKB-tól értesítette az adatszolgáltatókat a mentesítés visszavonásáról.

(5) A (3) bekezdés sérelme nélkül, az e rendeletben meghatározott követelmények teljesítése érdekében az NKB-k előírhatnak eseti adatszolgáltatási követelményeket az (1) bekezdés c) pontja szerinti mentességben részesített PKV-k számára. A PKV-k az eseti adatszolgáltatást az illetékes NKB erre irányuló kérésétől számított 15 munkanapon belül teljesítik.

6. cikk

Határidők

Az NKB-k a tárgynegyedév végét követő 28. munkanap végéig nyújtják be az EKB-nak az egyes részt vevő tagállamokban működő PKV-k pozícióit lefedő, negyedéves összevont eszköz és forrásadatokat. Az NKB-k határozzák meg azokat a határidőket, amelyeken belül az adatszolgáltatók adatainak be kell érkezniük.

7. cikk

Minimum-előírások és nemzeti adatszolgáltatási szabályok

(1) A PKV-k megfelelnek azoknak az adatszolgáltatási követelményeknek, amelyek a III. mellékletében meghatározott, az adattovábbításra, pontosságra, koncepcionális megfelelésre és revíziókra vonatkozó minimum-előírásoknak megfelelően rájuk irányadók.

(2) Az NKB-k meghatározzák és bevezetik a tényleges adatszolgáltatók által követendő adatszolgáltatási rendet, a nemzeti jellemzőknek megfelelően. Az NKB-k gondoskodnak arról, hogy ez az adatszolgáltatási rend biztosítsa az előírt statisztikai adatokat, és lehetővé tegye a III. mellékletben lefektetett, a koncepcionális megfelelésre, az adattovábbításra, pontosságra és revíziókra vonatkozó minimum-előírások betartásának pontos ellenőrzését.

8. cikk

Ellenőrzés és kötelező adatgyűjtés

Az adatszolgáltatók által e rendelet alapján szolgáltatott adatok ellenőrzésére vagy kötelező jellegű gyűjtésére vonatkozó jogot az NKB-k gyakorolják, az EKB arra vonatkozó jogának sérelme nélkül, hogy e jogokat saját maga gyakorolja. Az NKB ezt a jogot különösen abban az esetben gyakorolja, ha a tényleges adatszolgáltatói körben szereplő valamely intézmény nem teljesíti az e rendelet III. mellékletében az adattovábbításra, pontosságra, koncepcionális megfelelésre és revíziókra vonatkozó minimum-előírásokat.

9. cikk

Első adatszolgáltatás

(1) A tevékenységét legkésőbb 2009. március 24-én megkezdő PKV 2009. március végéig tájékoztatja az illetékes NKB-t létezéséről, függetlenül attól, hogy tervei szerint az e rendelet értelmében történő adatszolgáltatásnak alanya lesz-e vagy sem.

(2) A tevékenységét 2009. március 24. után megkezdő PKV a 3. cikk (2) bekezdésének megfelelően tájékoztatja az illetékes NKB-t létezéséről.

(3) A PKV-ra a 4. és 5. cikk értelmében vonatkozó adatszolgáltatási követelmények szerinti első adatszolgáltatás a 2009. decemberi adatokkal veszi kezdetét. Az első adatszolgáltatáskor csak állományokat kell jelenteni.

(4) A tevékenységüket 2009. december 31. után megkezdő PKV-k az első adatszolgáltatás alkalmával egészen az eredeti értékpapírosítás időpontjáig visszamenőleg jelentenek negyedéves adatokat.

(5) A tevékenységüket azt követően megkezdő PKV-k, hogy tagállamuk 2009. december 31. után bevezette az eurót, az első adatszolgáltatás alkalmával egészen az eredeti értékpapírosítás időpontjáig visszamenőleg jelentenek negyedéves adatokat.

10. cikk

Záró rendelkezés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2008. december 19-én.

az EKB Kormányzótanácsa részéről

az EKB elnöke

Jean-Claude TRICHET

2. táblázat
Leírások/leértékelések

	D. Összesen
ESZKÖZÖK	
2. Értékpapírosított hitelek	

II. MELLÉKLET

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. RÉSZ

Az instrumentumkategóriák meghatározása

Ez a táblázat az instrumentumkategóriák részletes leírását tartalmazza, amelyet a nemzeti központi bankok („NKB-k”) e rendeletnek megfelelően átalakítanak nemzeti kategóriákra. A táblázat nem képezi az egyes pénzügyi instrumentumok listáját, és azok leírása nem kimerítő jellegű. A fogalommeghatározások a Közösségen belüli nemzeti és regionális számlák európai rendszerére (a továbbiakban: ESA 95) utalnak.

Valamennyi pénzügyi eszközt és forrást bruttó összegben kell jelenteni, azaz a pénzügyi eszközöket nem szabad a pénzügyi források levonásával jelenteni.

A. táblázat

Az értékpapírosítási tranzakciókban részt vevő pénzügyi közvetítő vállalatok eszközei és forrásai instrumentumkategóriáinak meghatározása

ESZKÖZKATEGÓRIÁK

Kategória	A főbb jellemzők leírása
1. Betétek és hitelkövetelések	Az adatszolgáltatási rendszer alkalmazásában e tétel az értékpapírosítási tranzakciókban részt vevő pénzügyi közvetítő vállalatok (PKV-k) által a hitelfelvevők részére nyújtott pénzeszközök, amelyek nem jelennek meg dokumentum formájában, vagy amelyeket egyetlen dokumentum képvisel, még akkor is, ha az már forgathatóvá vált. Ez a következő tételeket tartalmazza: — monetáris pénzügyi intézményeknél (MPI-k) elhelyezett betétek — PKV-knak nyújtott hitelek — a fordított visszavásárlási ügyletek és a készpénzfedezet melletti értékpapír-kölcsönzés alapján fennálló követelések. A PKV-k által megvásárolt értékpapírok ellenében kifizetett készpénz vagy a készpénzfedezet mellett történő értékpapír-kölcsönzés ellentétele (lásd a 9. kategóriát) Ez a tétel szintén tartalmazza a fizetésre általánosan használt, forgalomban levő euro- és külföldi bankjegyek és pénzermék állományait.
2. Értékpapírosított hitelek	Az adatszolgáltatási rendszer alkalmazásában ez a tétel az adatszolgáltatók által a hitelfelvevők részére nyújtott és az eszközáruháztól megszerzett pénzeszközöket jelenti. Ezekről a pénzeszközökről nem állítottak ki dokumentumokat, illetve ezeket egyetlen dokumentum képviseli, még akkor is, ha az már forgathatóvá vált. Ez a kategória az alábbiakat is magában foglalja: — harmadik feleknek nyújtott pénzügyi lízing: a pénzügyi lízing olyan szerződés, amelynek keretében egy tartós használati cikket annak jog szerinti tulajdonosa (a továbbiakban: lízingbe adó) egy harmadik személynek (a továbbiakban: lízingbe vevő) kölcsönad az instrumentum gazdaságilag hasznos élettartamának jelentős részére vagy egészére, olyan részletfizetések ellenében, amelyek összege fedezi az instrumentum költségeit, valamint az instrumentum értékébe beszámított kamat költségét. A lízingbe vevő lényegében élvezzi az instrumentum használatából nyerhető összes hasznát, és viseli a tulajdonnal járó költségeket és kockázatokat. Statisztikai alkalmazásban a pénzügyi lízinget a lízingbe adó által a lízingbe vevőnek nyújtott hitelként kezelik, amelynek révén a lízingbe vevő számára lehetővé válik a tartós használati cikk megvásárlása. A lízingbe adóként eljáró eszközáruháztól által nyújtott pénzügyi lízinget az eszközök között az „értékpapírosított hitelek” sorban kell kimutatni. A lízingbe vevő részére kölcsönadott eszközöket (tartós használati cikkeket) egyáltalán nem kell kimutatni — a még vissza nem fizetett, illetve le nem írt rossz hitelek: azon hitelek minősülnek rossz hitelnek, amelyek esetében a visszafizetés határideje lejárt vagy a hitel valamilyen egyéb okból bizonytalanná vált — nem forgatható értékpapírok állománya: olyan értékpapírok, amelyek nem részvények vagy egyéb részesedések, és amelyek nem forgathatók és nem értékesíthetők másodlagos értékpapírpiacon, lásd még az „eladható hitelek” — eladható hitelek: a <i>de facto</i> forgathatóvá vált hiteleket az „eszközök” között az „értékpapírosított hitelek” sorban kell kimutatni, feltéve, hogy létüket továbbra is egyetlen dokumentum bizonyítja, és amelyeket főszabályként csak esetenként hoznak kereskedelmi forgalomba — betétek vagy hitelek formájában megjelenő alárendelt követelés: az alárendelt követelést megtestesítő instrumentumok a kibocsátó intézménnyel szemben fennálló olyan járulékos követelések, amelyeket csak az összes, magasabb státusú követelés – például betétek/hitelek – kielégítését követően lehet érvényesíteni, s ez a „részvények és egyéb részesedések” tétel egyes jellemzőivel ruházza fel azokat. Statisztikai alkalmazásban az alárendelt követelést az instrumentum jellegének megfelelően kell kezelni, azaz vagy az „értékpapírosított hitelek”, vagy a „nem részvény értékpapírok” sorban kell szerepeltetni, az instrumentum jellegének megfelelően. Amennyiben a PKV állományában levő alárendelt követelés valamennyi formáját a statisztikai nyilvántartás céljára jelenleg egyetlen számadat formájában azonosítják, ezt a számadatot a „nem részvény értékpapírok” sorban kell szerepeltetni azon az alapon, hogy az alárendelt követelés túlnyomórészt nem hitelek, hanem értékpapírok formájában jelenik meg.

Kategória	A főbb jellemzők leírása
	Az értékpapírosított hitelek a következő szabályoknak megfelelően kell jelenteni: — az euroövezeti MPI eszközátruházótól származó, nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott hitelek tekintetében lejárat szerinti részletezés szükséges. Ez a hitel nyújtásakor érvényes lejáratot jelenti, azaz az eredeti lejáratot, és arra a rögzített időtartamra utal, amelyen belül a hitelt vissza kell fizetni — a hitelek névértéken kell jelenteni, még abban az esetben is, ha azokat az eszközátruházótól más áron vették meg. A névérték és a vételi ár közötti különbség ellentétét az „fennmaradó források” sorban kell kimutatni. Ebbe a tételbe tartoznak az értékpapírosított hitelek, tekintet nélkül arra, hogy az irányadó számviteli gyakorlat előírja-e a hiteleknek az adatszolgáltató mérlegében történő kimutatását.
3. Nem részvény értékpapírok	A nem „részvények és egyéb részesedések” formájában megjelenő olyan értékpapírok állománya, amelyek forgathatók, és amelyekkel rendszerint másodlagos értékpapírpiacon kereskednek, illetve a piacon ezeket kompenzációs célokra lehet felhasználni, és amelyek birtoklása nem biztosít semmiféle tulajdonosi jogosultságot a kibocsátó intézménnyel szemben. E tételbe az alábbiak tartoznak: — olyan – dokumentumokkal való bizonyítástól függetlenül – értékpapírok állománya, amelyek birtokosa feltétlen jogot szerez egy rögzített vagy szerződésben meghatározott, kamatszelvek révén hozzáférhető jövedelemre és/vagy egy meghatározott összegre, ami adott napon (napokon), illetve a kibocsátáskor meghatározott időponttól kezdődően jár — hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok formájában fennálló, alárendelt követelés. Az értékpapír-kölcsönzési műveletek keretében kölcsönbe adott értékpapírokat az eredeti tulajdonosuk mérlegében kell nyilvántartani, és azok nem helyezhetők át az azokat ideiglenesen megszerző mérlegébe, ha határozott kötelezettségvállalás történt a művelet későbbi visszafordítására, és annak megtétele nem egyszerűen opció (lásd még a 9. kategóriát). Ha az ideiglenes megszerző az értékpapírokat eladja, akkor az ilyen értékesítést végleges értékpapír-adásvételként kell nyilvántartásba venni, és az értékpapír-portfólió negatív előjelű pozíciójaként kell bevezetni az ideiglenes megszerző mérlegébe. A nem részvény értékpapírok állományai tekintetében lejárat szerinti részletezés szükséges. Ez a kibocsátáskori lejárat, azaz az eredeti lejárat, és a pénzügyi instrumentum egy olyan kötött élettartamát jelenti, amelynek eltelte előtt az nem váltható vissza. Ebbe a tételbe tartoznak az értékpapírosított nem részvény értékpapírok, tekintet nélkül arra, hogy az irányadó számviteli gyakorlat előírja-e az értékpapíroknak az adatszolgáltató mérlegében történő kimutatását.
4. Egyéb értékpapírosított eszközök	Ebbe a tételbe tartoznak a 2. és 3. kategóriában nem szereplő értékpapírosított eszközök – úgymint az adó-visszatérítések vagy kereskedelmi hitelek –, tekintet nélkül arra, hogy az irányadó számviteli gyakorlat előírja-e az eszközöknek az adatszolgáltató mérlegében történő kimutatását.
5. Részvények és egyéb részesedések	Értékpapír-állományok, amelyek társaságokban vagy kvázitársaságokban szerzett tulajdonosi jogokat képviselnek. Ezek az értékpapírok általában jogot biztosítanak birtokosaiknak a társaságok vagy kvázitársaságok profitjából és felszámolás esetére saját tőkéjéből való részesedésre.
6. Pénzügyi származtatott eszközök	E tétel alatt az alábbi összes pénzügyi származtatott eszközt jelenteni kell: — opciók — opciós utalványok — tőzsdei határidős ügyletek — swapügyletek, különösen a nem teljesítéskori csereügyletek. A származtatott szerződésekből eredő jövőbeni bruttó kötelezettségvállalásokat nem szabad a mérlegben kimutatni. Ez a tétel nem tartalmazza azokat a pénzügyi származtatott ügyleteket, amelyeket a nemzeti szabályok szerint nem kell a mérlegben kimutatni.
7. Reáleszközök	Ebbe a tételbe tartoznak a tárgyi befektetett eszközök, pl. lakásokba, egyéb épületekbe és építményekbe, nem lakás céljára szolgáló épületekbe történő befektetés.
8. Fennmaradó eszközök	Ez a mérleg eszközoldalán fennmaradó, „máshol nem említett eszközök”-ként meghatározott tétel. Ez az alábbiakat foglalhatja magában: — a betétek és hitelek után járó felhalmozott kamatkövetelés — a nem részvény értékpapírok után járó felhalmozott kamat — reáleszközök felhalmozott bérleti díja — a PKV-k főtevékenységéhez nem kapcsolódó követelések.

FORRÁSKATEGÓRIÁK

Kategória	A főbb jellemzők leírása
9. Kapott hitelek és betétek	A forgatható értékpapírok kibocsátásából eredő tartozások kivételével a PKV-k hitelezőkkel szemben fennálló tartozásai. Ez a tétel az alábbiakat foglalja magában: — hitelek: az adatszolgáltató PKV-knak nyújtott olyan hitelek, amelyekről nem állítottak ki dokumentumokat, illetve amelyeket egyetlen dokumentum képvisel, még akkor is, ha az már forgathatóvá vált — a PKV-k által kibocsátott, nem forgatható hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok: az instrumentumokat „nem forgatható”-ként lehet említeni olyan értelemben, hogy az ilyen értékpapírok tulajdonjogának átruházása korlátozott, ami jelentheti azt, hogy ezeket nem lehet értékpapírcsere forgalmazni vagy – bár technikailag forgatható papírokról van szó – megfelelő szervezett piac hiányában ténylegesen nem lehet azokkal kereskedni. Ha az adatszolgáltatók által kibocsátott nem forgatható értékpapírok a későbbiekben forgathatóvá válnak, és azokkal másodlagos értékpapírcserepiacokon kereskedni lehet, akkor ezeket át kell sorolni a „hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” közé — repók: az adatszolgáltató által egy adott áron eladott olyan értékpapírokért cserébe kapott készpénz ellentétele, amelyekre az adatszolgáltató azt a határozott kötelezettséget vállalta, hogy ugyanazon (vagy hasonló) értékpapírokat egy meghatározott jövőbeli napon rögzített áron visszavásárol. Az adatszolgáltatók által harmadik személy („ideiglenes megszerző”) részére átruházott értékpapírok ellenében kapott összegeket ebben a sorban kell szerepeltetni, feltéve, hogy határozott kötelezettségvállalás történik a művelet irányának megfordítására, és az nem pusztán opció. Ez azzal jár, hogy az adatszolgáltatók az egész művelet lebonyolítása során megtartják az ügylet alapját képező értékpapírokhoz fűződő összes kockázatot és előnyt. A repóügyletek alábbi összes változatát itt kell kimutatni: — harmadik személy részére értékpapíroknak készpénzbiztosíték mellett történő kölcsönzése formájában ideiglenesen átruházott értékpapírokért cserébe kapott összegek — harmadik személy részére eladási/visszavásárlási szerződés formájában ideiglenesen átruházott értékpapírokért cserébe kapott összegek A repó típusú ügyletek mögött húzódó értékpapírokat a 3. „Nem részvény értékpapírok” eszköztétel szabályai szerint kell kimutatni. Az arany készpénzfedezet mellett történő ideiglenes átruházásával járó műveleteket is ebben a tételben kell kimutatni.
10. Hitelviszonyt megtestesítő kibocsátott értékpapírok	A PKV-k által kibocsátott, nem a „részvény és egyéb részesedés” kategóriába tartozó értékpapírok, amelyek rendszerint forgathatók, és amelyekkel másodlagos értékpapírcserepiacokon kereskednek, illetve amelyek a piacon jóváírásra használhatók, és amelyek birtokosai nem szereznek semmiféle tulajdonosi jogot a kibocsátó intézménnyel szemben. Ez a tétel egyebek között magában foglalja a következő formában megjelenő eszközöket: — eszközalapú értékpapírok — hitelkockázatokhoz kötött kötvények.
11. Tőke és tartalékok	Az adatszolgáltatási rendszer alkalmazásában e kategória azon összegekből áll, amelyek az adatszolgáltatók által a részvényesek vagy más tulajdonosok részére kibocsátott alaptőkéből erednek, képviselve a PKV-kban más birtokosok tulajdonosi jogait és általában a PKV eredményéből és felszámolás esetére saját tőkéjéből a részesedésre való jogosultságot. Ide tartoznak a fél nem osztott eredményből vagy tőkéből származó, a jövőben várhatóan szükséges kifizetésekre és kötelezettségekre az adatszolgáltatók által félretett összegek is. Ez a tétel tartalmazza a következőket: — saját tőke — fél nem osztott eredmény vagy pénzeszközök — a hitelek, értékpapírokra és más eszközökre képzett különleges és általános céltartalékok, — értékpapírosítási befektetési jegyek.
12. Pénzügyi származtatott eszközök	Lásd a 6. kategóriát.
13. Fennmaradó források	Ez mérleg forrásoldalán fennmaradó, „máshol nem említett források”-ként meghatározott tétel. Ez az alábbiakat foglalhatja magában: — a betétek és kölcsönök után járó, felhalmozott kamattartozás — a PKV-k fő üzleti tevékenységéhez nem kapcsolódó fizetendő összegek, azaz a szállítónak járó összegek, adók, bérek, társadalombiztosítási hozzájárulások stb. — harmadik személyekkel szembeni kötelezettségeket, azaz nyugdíjakat, osztalékokat, stb. képviselő céltartalékok — a készpénzbiztosíték nélkül nyújtott értékpapírkölcsönökből eredő nettó pozíciók — értékpapírokkal végzett tranzakciók jövőbeli elszámolása során fizetendő nettó összegek — a hitelek tekintetében az átértékelési kiigazítások ellentételei, azaz a hitelek névértéke és vételára közötti különbségek.

2. RÉSZ

A szektorok meghatározása

Az ESA 95 szolgál a szektorbesorolás alapjául. A részt vevő tagállamok területén található ügyfeleket az FKV-k, befektetési alapok (BA-k) és MPI-k statisztikai célokat szolgáló jegyzékével és az ügyfeleknek az *Európai Központi Bank monetáris-pénzügyi intézményi és piaci statisztikai szektor kézikönyvében* (Útmutató az ügyfelek szektorális besorolásához) meghatározott statisztikai azonosítására szolgáló útmutatásokkal összhangban azok szektora szerint azonosítják.

B. táblázat

A szektorok meghatározása

Szektor	Meghatározás
1. MPI-k	Rezidens nemzeti központi bankok, a közösségi joganyagban meghatározott rezidens pénzügyi intézmények, továbbá minden más rezidens pénzügyi intézmény, amelynek üzleti tevékenysége betétek és/vagy betétek közeli helyettesítőinek gyűjtése monetáris pénzügyi intézménynek nem minősülő egységektől, és hitelek nyújtása saját számlára (legalább gazdasági értelemben), és/vagy értékpapírokba történő befektetés (a monetáris pénzügyi intézmények szektorának mérlegéről (átdolgozott változat) szóló, 2008. december 19-i 25/2009/EK (EKB/2008/32) európai központi banki rendelet)
2. Államháztartás	Olyan rezidens egységek, amelyek elsősorban egyéni és kollektív fogyasztásra szánt, nem piaci áruk és szolgáltatások előállításával és/vagy a nemzeti jövedelem és vagyon újraelosztásával foglalkoznak (lásd ESA 95, 2.68–2.70. bekezdés)
3. Egyéb pénzügyi közvetítők és pénzügyi kiegészítő tevékenységet végzők	Pénzügyi vállalatok és kvázivállalatok (a biztosítótársaságok és nyugdíjalapok kivételével), amelyek elsődleges üzleti tevékenysége források pénzügyi közvetítése nem készpénz, betétek és/vagy betétek közeli helyettesítői formájában az MPI-k körén kívül eső intézményi egységektől (lásd ESA 95, 2.53–2.56. bekezdés). A befektetési alapok eszközeiről és kötelezettségeiről szóló statisztikákról szóló, 2007. július 27-i 958/2007/EK (EKB/2007/8) európai központi banki rendeletben szereplő fogalom meghatározás szerinti BA-k és az e rendeletben meghatározott PKV-k is ebbe a szektorba tartoznak. Ugyancsak ide tartozik valamennyi pénzügyi kiegészítő tevékenységet végző pénzügyi vállalkozás és kvázi-vállalkozás, amelyek alapvetően pénzügyi kiegészítő tevékenységet végeznek (lásd ESA 95, 2.57–2.59. bekezdés)
4. Biztosítótársaságok és nyugdíjalapok	Pénzügyi vállalatok és kvázivállalatok, amelyek alapvető tevékenysége a kockázatok közös vállalásával összefüggésben végzett pénzügyi közvetítés (lásd ESA 95, 2.60–2.67. bekezdés)
5. Nem pénzügyi vállalatok	Olyan vállalatok és kvázivállalatok, amelyek nem pénzügyi közvetítéssel, hanem elsődlegesen piaci áruk előállításával és nem pénzügyi szolgáltatások nyújtásával foglalkoznak (lásd ESA 95, 2.21–2.31. bekezdés)
6. Háztartások és háztartásokat segítő nonprofit intézmények	Egyének és egyének csoportjai mint fogyasztók, kizárólag saját felhasználásra árukat és szolgáltatásokat, valamint piaci árukat és nem pénzügyi szolgáltatásokat előállítók, amennyiben tevékenységük nem egyezik meg a kvázivállalatokéval. Ide tartoznak a háztartásokat segítő azon nonprofit intézmények, amelyek nem piaci árukat állítanak elő és nem piaci szolgáltatásokat nyújtanak a háztartások meghatározott csoportjai számára (lásd ESA 95, 2.75–2.88. bekezdés)

3. RÉSZ

Pénzügyi tranzakciók fogalom meghatározása

Az ESA 95-nek megfelelően pénzügyi tranzakció a pénzügyi eszközök nettó beszerzése vagy a kötelezettségek nettó keletkezése az összes pénzügyi instrumentum típus tekintetében, azaz a tárgyidőszakban előfordult összes pénzügyi tranzakció összege. Az egyes tranzakciók értékelési módszerének azt az értéket kell figyelembe vennie, amelyen az eszközöket megszerezték/átruházták, és amelyen a források keletkeztek, illetve azok felszámolási vagy cseréértékén. A pénzügyi tranzakcióknak elvileg ennek a módszertannak kell megfelelniük. A leírások/leértékelések és az ártértékelési változások nem képezik a pénzügyi tranzakciók részét.

4. RÉSZ

Leírások/leértékelések fogalom meghatározása

A leírások/leértékelések a mérlegben szereplő hitelek értékében beálló olyan változások hatásaiként kerülnek meghatározásra, amelyeket a hitelek leírásának/leértékelésének alkalmazása idéz elő. A hitelek harmadik személy részére történő eladásakor vagy átruházásakor elismert leírását/leértékelését – amennyiben ez megállapítható – szintén jelteni kell. A leírások arra az eseményre utalnak, amikor a hitelt értéktelen eszköznek tekintik és kivezetik a mérlegből. A leértékelések arra az eseményre utalnak, amikor úgy tekintik, hogy a hitel nem kerül teljes egészében visszafizetésre, és annak mérlegben nyilvántartott értékét csökkentik.

III. MELLÉKLET

A TÉNYLEGES ADATSZOLGÁLTATÓK ÁLTAL ALKALMAZANDÓ MINIMUM-ELŐÍRÁSOK

Az adatszolgáltatók az Európai Központi Bank (EKB) statisztikai adatszolgáltatási követelményeinek való megfelelés érdekében a következő minimum-előírásokat kötelesek követni.

1. Az adattovábbítás minimum-előírásai:

- a) a beszámolókat időben és az illetékes nemzeti központi bankok (NKB-k) által előírt határidőkön belül kell eljuttatni az NKB-khoz
- b) a statisztikai adatszolgáltatás alaki-formai megjelenésének meg kell felelnie az NKB-k által létrehozott technikai adatszolgáltatási követelményeknek
- c) meg kell nevezni az adatszolgáltatón belüli kapcsolattartó személyeket
- d) be kell tartani az NKB-k részére történő adatátvitelre vonatkozó műszaki előírásokat.

2. A pontosság minimum-előírásai:

- a) adott esetben teljesülnie kell valamennyi lineáris megkötöttségnek, pl. az eszközöknek és kötelezettségeknek egyensúlyban kell lenniük, a részösszegek összegének meg kell egyeznie a végösszeggel
- b) az adatszolgáltatók legyenek képesek információkat szolgáltatni az átadott adatok által jelzett összes fejleményről
- c) a statisztikai információknak teljesnek kell lenniük
- d) az adatszolgáltatóknak követniük kell az NKB-k által az adatok technikai továbbítására nézve megadott dimenziókat és tizedesjegy-beállításokat
- e) az adatszolgáltatók kötelesek az NKB-k által megadott kerekítési gyakorlatot követni az adatok technikai továbbításakor.

3. A koncepcionális megfelelés minimum-előírásai:

- a) a statisztikai adatoknak meg kell felelniük a rendeletben foglalt meghatározásoknak és osztályozásoknak
- b) amennyiben fogalmilag lehetséges, az említett meghatározásoktól és osztályozásoktól való eltérések esetén az adatszolgáltatóknak rendszeresen figyelemmel kell kísérniük és számszerűen meg kell határozniuk a gyakorlatban használt, illetve az e rendeletben foglalt mérték közötti különbségeket
- c) az adatszolgáltatóknak képesnek kell lenniük arra, hogy megmagyarázzák a szolgáltatott adatoknak előző időszakok adataihoz viszonyított hirtelen változásait.

4. A revíziók minimum-előírásai:

be kell tartani az EKB és az NKB-k által meghatározott adatrevíziós irányelveket és eljárásokat. A rendhagyó revíziókat írásos magyarázattal kell ellátni.
